

ПОНЯТТЯ «ГЛАСНОСТІ» В ЗАКОНОДАВСТВІ УКРАЇНИ

Катеринчук Катерина Володимирівна

д.ю.н., доцент

Медведєв Денис Вадимович

студент 2 курсу

Навчально-наукового інституту

права та сучасних технологій навчання

Київського національного університету

технологій та дизайну м. Київ України

Анотація. Гласність – демократичний принцип організації суспільного життя, що полягає у відкритості (публічності) діяльності органів законодавчої, виконавчої та судової влади, інших державних органів та громадських організацій, органів місцевого самоврядування та самоорганізації населення, за винятком передбачених законом випадків, коли публічність може зашкодити інтересам держави, юридичних осіб або особистим інтересам громадян. Гласність забезпечується шляхом поширення інформації про діяльність зазначених органів і організацій через засоби масової інформації та за допомогою інших форм інформування населення, забезпечення доступу громадян до участі в їх діяльності. Таке визначення терміну «гласність» висвітлено з практики застосування термінів, слів та словосполучень у юриспруденції [1].

Ключові слова: закон, гласність, держава, судова влада, судове засідання.

Отже, гласність – принципів організації суспільного життя. Також гласність є однією з основних засад здійснення судочинства, саме тому поняття гласності закріплено у ч. 6 ст. 129 Конституції України [2]. Висвітлюється це

питання і в ст. 11 Закону України «Про судоустрій та статус суддів» – судові рішення, судові засідання та інформація щодо справ, які розглядаються судом, є відкритими, крім випадків, установлених законом. Ніхто не може бути обмежений у праві на отримання в суді усної або письмової інформації про результати розгляду його судової справи. Будь-яка особа має право на вільний доступ до судового рішення в порядку, встановленому законом [3].

В ст. 10 Кодексу адміністративного судочинства України [4] та ст. 27 Кримінально процесуального кодексу України [5] визначається гласність як одна з основних ознак прозорості діяльності судової гілки влади. Завдяки якій суспільство може контролювати діяльність органів судової влади, підвищуючи рівень довіри до судів.

Проте, у деяких випадках судові засідання може проводитися у форматі закритого судового засідання. У зазначених вище кодексах містяться різні положення про закриті судові засідання. Кримінально процесуальний кодекс України надає вичерпні випадки на підставі яких суддя може прийняти рішення про розгляд справи у режимі закритого судового провадження впродовж усього судового провадження або його окремої частини.

Такими випадками є:

- 1) якщо обвинуваченим є неповнолітній;
- 2) розгляду справи про злочин проти статевої свободи та статевої недоторканості особи;
- 3) необхідності запобігти розголошенню відомостей про особисте та сімейне життя чи обставин, які принижують гідність особи;
- 4) якщо здійснення провадження у відкритому судовому засіданні може призвести до розголошення таємниці, що охороняється законом;
- 5) необхідності забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному провадженні [6].

Кодекс адміністративного судочинства України не надає вичерпного списку випадків на підставі якого може бути прийняте рішення про розгляд справи у режимі закритого судового провадження. На нашу думку,

плюралістична модель випадків на підставі яких суддя може прийняти рішення про розгляд справи у режимі закритого судового провадження мала позитивний вплив для адміністративних судів.

Отже, гласність – є невідомою частиною судового процесу. Адже це є ознакою прозорості судової гілки влади, яка підвищує рівень довіри суспільства до судової влади, показує закріплені європейські гуманістичні принципи судочинства у вітчизняній правовій системі.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Офіційний сайт інформаційно-аналітичного сайту «Ліга закон»
URL: <https://ips.ligazakon.net/document/TS001046>.
2. Конституція України: Закон України. Відомості Верховної Ради. 1996. № 30. Ст. 141.
3. Про судоустрій та статус суддів: Закон України. Відомості Верховної Ради. 2016. № 31. Ст. 545.
4. Кодекс адміністративного судочинства України: Закон України. Відомості Верховної Ради України. 2005. № 35-36, № 37. Ст. 446.
5. Кримінально процесуальний кодекс України: Закон України. Відомості Верховної Ради України. 2013. № 9-10, № 11-12, № 13. Ст. 88.
6. Офіційний сайт Вищої ради правосуддя. Гласність та відкритість судового процесу (нормативна база). URL: http://www.vru.gov.ua/add_text/358.